

UKM 05/19: Misjon

Bakgrunn

Kirkemøtet i 2012 uttalte: «*Den norske kirke er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. Misjon handler om hva det vil si å være kirke. Vi skal sammen med den verdensvide kirke forkynne evangeliet om Jesus Kristus i nærvær, handling og ord - lokalt og globalt. Under dette hører både evangelisering, diakoni og dialog sammen.*» (KM 07/12)

Med bakgrunn i 25-årsjubileet til *Samarbeid menighet og misjon (SMM)* er det nå satt i gang en evaluering av samarbeidet. Dette aktualiserer at UKM 2019 sier noe om sin forståelse av misjon, og hvordan kirkens misjon angår unge i kirken. Ungdommens kirkemøte har tidligere behandlet saker om misjon i sakene UKM 7/15 *Dele tro blant ungdom* og UKM 3/10 *Kom, - og Gå! Misjon i dag*.

I dette saksdokumentet vil vi nærme oss saken om misjon med spørsmålene: *Hva er misjon? Hvorfor skal vi misjonere? Og så spisse det mot: Hvordan kan ungdom i større grad være ressurser i menighetens misjonsengasjement?*

Hva

Kristen misjon har sin bakgrunn i fortellingene om Jesus som kaller disiplene og andre mennesker han møter til handling: Å følge ham, bli menneskefiskere, døpe og lære å holde det han har befalt.

Paulus reiste ut for å nå nye grupper, og hans misjonsvirksomhet er grunnlaget for at kristendommen i dag er en verdensreligion. Paulus kalte seg *apostel*, som betyr 'en som er sendt' og ordet misjon kommer av det latinske *missio* som betyr sendelse.

Gjennom historien har misjon handlet om å nå nye folkeslag med evangeliet, samt støtte lokale menigheter i sitt oppdrag. Kristne har reist ut til fremmede steder, drevet samfunnsutvikling, tjent de fattige og marginaliserte og delt evangeliet. Tidvis har dette oppdraget dessverre vært slått sammen med statsmaktens erobringstrang, og mange steder har misjon gått hånd i hånd med undertrykkelse. Også i Norge ble overgrep begått gjennom fornorskingspolitikken overfor minoriteter, spesielt samer, hvor omvendelse til kristen tro var en del av prosessen. Samtidig var mange av de som stod opp for minoritetene, både i Norge og andre steder, nettopp kristne misjonærer som opplevde at evangeliet kalte dem til det. Lars Levi Læstadius er et eksempel på dette i vår egen historie.

Norske misjonsorganisasjoner har lenge jobbet for at urfolk skal kunne bevare sitt språk og sin kultur og samtidig være en del av kirken. Stadig større deler av kirker rundt om i verden anerkjenner nå urfolks bidrag som en berikelse¹.

Det kristne ytremisjonsarbeidet knyttet til Den norske kirke kjennetegnes i dag av å være profesjonelt drevet, både som diakonalt og kirkebyggende arbeid. Man nærmer seg *den andre* med respekt, ydmykhet og kunnskap og tilbyr tjenester samfunnet etterspør. Noen eksempler:

¹ Jfr. Normisjon sitt samarbeid med indianerkirken i Ecuador og Kirkenes verdensråds betoning av «Mission from the margins» i Arusha/Tanzania i 2018, se også «Indigenous peoples and mission – summary of consultation» fra SKR/MKR/SMM i Tromsø 2018.

- Det Norske Misjonsselskap (NMS) samarbeider med unge kirker om kompetanseheving, for eksempel i Thailand.
- Himalpartner jobber med lokale organisasjoner for mental helse i Nepal.
- Normisjon går videre med evangeliet sammen med lokale evangelister der det ennå ikke finnes noen kirke.
- Stefanusalliansen driver menneskerettighetsarbeid i Pakistan.
- Misjonsalliansen hjelper tusenvis av fattige familier til å hjelpe seg selv gjennom mikrofinans.
- Areopagos formidler evangeliet i dialog med sekulariserte og nyreligiøse miljøer.
- Israelmisjonen vil vise hva evangeliet handler om ved å støtte lokalt brobyggerarbeid mellom jøder og palestinere.

Fellesnevneren for dette mangfoldige arbeidet blir ofte kalt helhetlig misjon («holistic mission»). En enkel måte å uttrykke dette på er: «Kirken ønsker å gi hele evangeliet til hele mennesket i hele verden!»².

Samtidig har også verden forandret seg: Tyngdepunktet av verdens kristne finnes i dag i det globale sør og øst, og det er i dag flere afrikanske misjonærer i Europa, enn europeiske misjonærer i Afrika.³ Sekulariseringen i Vesten utfordrer oss som unge kristne i Norge til å se på oss selv og våre nærmeste med et misjonsperspektiv.

Hvorfor

Kan man ikke bare holde trua si for seg selv?

Helt fra de første kristne har det vært etablert en forståelse av at det å være kristen innebærer et oppdrag – en misjon – om å bære Guds kjærlighet til verden. Misjonens hvorfor går som en rød tråd gjennom hele Bibelen. Guds kjærlighet og frelse gjelder alle mennesker. I sin tydeligste form blir disiplene gitt oppdraget gjennom det vi kjenner som misjonsbefalingen eller dåpsbefalingen i Matteus 28.18-20, hvor hovedverbet i den greske grunnteksten er «å gjøre til disipler».

På sitt beste er kristendommen en bevegelse, der stadig nye mennesker får oppleve Gud gjennom å bli minnet om sin verdighet og i ord og handling får forkynt fortellingen om Jesus.

Samtidig som kristne til alle tider har svart på kallet om å være del av dette oppdraget, er det viktig å minne oss selv om at det ikke er vi som skal frelse verden – det er det Gud alene som kan. Når mennesker tar Guds plass, blir det galt. Det finnes mange fortellinger om kristne som har slitt seg ut, fordi de bar misjonen på sine egne skuldre. Og hvis vi prøver å skape tro står vi i fare for å invadere det frihetens rom som må være mellom Gud og ethvert menneske. Kirkens oppdrag er derimot å bidra med de gavene man har for å bringe Guds kjærlighet til andre og oss selv.

Hvordan

Misjon har i denne saken to betydninger, som dypest sett er en: Misjon globalt og lokalt. Det handler om at vi som døpte og kristne «er en del av et verdensvidt felleskap med samme oppdrag» (jfr. beskrivelsen av misjon i Plan for trosopplæring *Gud gir – vi deler*). Det handler om en *identitet* hvor vi er *Skapt-døpt-sendt*. *Skapt* i Guds bilde, *døpt* til å tilhøre Kristus i liv og død og *døpt inn* i både den den

² Den evangelikale Lausannepaktens motto

³ <https://forskning.no/kristendommen-gar-sorover/500963>

lokale og den globale kirken og *sendt* for å dele evangeliet om Jesus Kristus i ord og handling lokalt og globalt.

I Norge har det globale misjonsarbeidet siden midten av 1800-tallet hovedsakelig vært organisert i forskjellige organisasjoner, som ofte ble etablert av pionerer som reiste ut og bygget et arbeid i fremmed land. Selv om den globale kirkevirkeligheten nå nesten er snudd på hodet og det er kirkene i det globale sør som utgjør 2/3 av verdens kristne, så har de norske misjonsorganisasjonene fortsatt en viktig rolle. De er med sin 150 års lange tverrkulturelle kompetanse spydspisser, katalysatorer og brobyggere i den verdensvide kirkens oppdrag. Vi kan derfor, også som unge kristne i Norge i dag, engasjere oss i dette arbeidet gjennom misjonsorganisasjonene. I Den norske kirke er dette organisert gjennom Samarbeid menighet og misjon (SMM). Hver menighet i Den norske kirke utfordres til å ha minst et misjonsprosjekt som de støtter. Mange menigheter får også til vellykkede møter og utveksling med sine prosjektpartnere i andre land. Se kirken.no/smm. Mange av organisasjonene er også medlemsorganisasjoner som inviterer til egne leire og lokallagsaktivitet.

Misjonsprosjektene, som 80 prosent av menighetene i Den norske kirke er involvert i, er et konkret tilknytningspunkt mellom lokalt engasjement og global misjon. Men potensiale som ligger i ungdomsengasjementet inn i dette er langt fra utnyttet. Flere av SMM-organisasjonene har prosjekter som er særlig relevant for ungdommer og misjonsungdomsorganisasjoner som NMSU og Acta kan være en gode ressurser for å få til koblingen ungdom og misjon. Ressursene finnes, men må aktiveres.

Sosiale medier og digital kommunikasjon er også et verktøy flere ungdommer i menighetene kan ta i bruk for å revitalisere «menighetens misjonsavtale». For eksempel: direkte skype med samarbeidspartnere i andre land i gudstjenesten/konfirmanttimen, delegerer kontakten med internasjonale partnere til ungdomsgrupper i menigheten osv.

Spørsmål til UKM

På bakgrunn av det som her er beskrevet kan UKM tenkes å jobbe med:

- Hvorfor skal vi drive med misjon i dag? Er det innafor, når folk bare kan google 'kristendom' om de lurer på hva det er?
- I en tid da stadig færre døpes og færre konfirmeres; Hvordan ønsker UKM at Den norske kirke og de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene skal jobbe med misjon?
- Hvordan oppleves identiteten *Skapt-døpt-sendt* med tanke på unges del i misjonsoppdraget?
- Hva tenker kristen samisk ungdom i dag om misjon?
- Hvordan kan unge kristne i Norge i dag engasjere seg i misjon på en måte som er meningsfull?
- Hvordan kan unge i Den norske kirkes menigheter bidra til at det globale misjonsarbeidet også beriker det lokale menighetsliv, ikke minst i trosopplæringen?